

Zimska škola europskih integracija

Od 11. do 15.12.2011. sudjelovala sam s kolegicom Mateom Miljuš na 12. Zimskoj školi europskih integracija u Termama Jezerčica u Donjoj Stubici. Profesorica Iris Goldner Lang s katedre za europsko javno pravo uputila je poziv demonstratoricama, a najbržim smo si prstom, kolegica i ja osigurale mjesto. Već me sam naziv seminara zaintrigirao, a prvim pogledom na program shvatila sam da me zaista zanima sudjelovanje.

Sudionici su se okupili u nedjelju navečer kod Ciboninog tornja i autobusom uputili prema Termama. Po smještaju u sobe, bili smo pozvani na večeru i svečano otvorene škole. Na ovoj školi je bilo ukupno 53 studenata i studentica iz cijele Hrvatske – sva su sveučilišta bila zastupljena, a, možda za nekoga iznenađujuće, osim studenata prava, ekonomije, politologije i novinarstva bilo je studenata i studentica s Učiteljskog fakulteta, sociologije, engleskoj i njemačkog jezika i književnosti. Logično za pretpostaviti kako je jedna od glavnih zadaća organizatora bila sastavljanje programa koji će sudionicima bez ikakvog predznanja o Europskoj uniji pružiti dovoljno bazičnih informacija, a sudionicima s predznanjem istovremeno pružiti dodatno proširenje njihova znanja. Jesu li u tome uspjeli? Odgovor na to pitanje mora dati svaki sudionik sam za sebe.

Glavna shema programa je bila dobro osmišljena. Dva jutarnja predavanja (sve su spavalice odahnule s informacijom da predavanja počinju tek od 9 sati) s međupauzom, ručak te dva popodnevna predavanja (završetak zadnjeg je bio uvijek oko 16.30).

U ponedjeljak ujutro smo imali uvodna predavanja. „Uvod u Europsku uniju“ je održala gospođa Biserka Sladović iz Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija. Bilo je govora o povijesti, institucijama EU, ali i o pravnoj strukturi i postupcima odlučivanja. Gospođa Dubravka Smolić Vlaić, također iz Ministarstva, imala je predavanje „Proširenje EU“ s posebnim osvrtom na proces integracije Hrvatske u Europsku uniju. Moram reći da što se tiče studenata prava predavanja su bila ponavljanje naučenog, ali uistinu neophodna za druge studente. Štoviše, rekla bih da su ta uvodna predavanja trebala obuhvatiti i neke druge stvari koje su se kasnije pokazale bitnim i potrebnim. Popodnevno je predavanje o europskim vrijednostima vodila gospođa Aleksandra Markić Boban iz Zaklade Hanns Seidel koja je ujedno i sufinancirala ovu školu. Meni najzanimljivije predavanje toga dana bilo je predavanje dr. sc. Kristijana Turkalja iz Ministarstva pravosuđa. Predavanje naziva „Izazovi i postignuća o ispunjavanju političkih kriterija za pristupanje EU“ zapravo nam je dalo presjek pregovora u poglavljima 23 „Pravosuđe i temeljna prava“ i 24 „Pravda, sloboda i sigurnost“ koji su bili glavni problem, što se ispregovaralo, na čemu se treba nastaviti raditi.

Predavanje „EU fondovi – projektni ciklus ili kako napisati projekt“ Tomislava Belovarija bilo je prvo predavanje u utorak. Drugi dio naziva predavanja me posebno zanimalo, međutim o njemu je bilo iznimno malo govora. Suštinski je to bilo predavanje o vrstama fondova (IPA, SAPARD i sl.) te kako ih je Hrvatska iskoristila. Priznajem, teško mi je bilo koncentrirati se (ipak u meni ne postoji mala ekonomistica). Poslije stanke za kavu slijedilo je predavanje „Kreativna Europa – kulturna politika EU“. Predavanje je zapravo bilo o programu „Kultura 2007.-2013.“ koji je još jedan od programa sufinanciranja projekata, poslovanja organizacija aktivnih na europskom nivou te promotivnih aktivnosti

i straživanja. Ukoliko netko poznaje nekoga tko se bavi takvom djelatnosti, predavanje je sigurno pružilo puno informacija i savjeta. Zatim je slijedila radionica simulacije pregovora u Vijeću ministara na prijedlog uredbe o građanskoj inicijativi. Kolegica i ja smo predstavljale Europsku komisiju, a ostali su sudionici predstavljali ministre država članica. Moja napomena da su uvodna predavanja trebala obuhvatiti više informacija se posebno odnosi na ovu radionicu. Veliki je izazov bio simulirati rad Vijeća kada neke osnovne informacije nisu usvojene (poput kompetencija EU). Osobno bih vrlo rado sudjelovala u takvoj simulaciji npr. na naprednom seminaru iz Europskog javnog prava i smatram da bi bila uistinu produktivna te korisna za sudionike. Na školi je zapravo, prema riječima drugih sudionika nepravnik, imala kontra efekt jer nisu u potpunosti mogli pratiti raspravu i aktivno se uključiti u diskusiju.

Predzadnji dan je prvo predavanje održala naša profesorica Goldner Lang na temu „Četiri slobode“. Od svih predavanja, to je predavanje uistinu bilo najbolje - razvijanje misli, uvođenje novih spoznajnih jedinica u predavanje, primjeri, argumentirana diskusija potaknuta pitanjima sudionika. Studentu koji je položio taj predmet, predavanje možda neće biti jako zanimljivo, ali ne škodi malo ponoviti već usvojeno gradivo. Zanimljivo je bilo promatrati promjenu nekih stavova euroskeptika, ali i širinu diskusije koju studenti nepravnici dali svojim viđenjima uvjetovanim predmetom studiranja.

Ivana Didak iz Agencije za mobilnost i programe EU održala je predavanje „Obrazovni programi EU – programi Erasmus i Mladi na djelu“. Ono što me uistinu iznenadilo jest, bez pretjerivanja, većinski stav da provedba programa Erasmus „nije dobra“. „Tvrdnja „tamo se ide zabavljati“ je razlog da se taj program ukine“. Koliko je to iznenadilo mene i neke kolege, toliko su više bile iznenađene predavačica i organizatorica škole koja je morala intervenirati i objasniti određene argumente. Pitanje kako pojedinac na takvom programu iskoristi svoja slobodna vrijeme je bilo zastupljenije nego pitanje financija iako je i tu bilo većih prijedora.

Posljednje predavanje toga dana bilo je na temu „Zapošljavanje u institucijama EU“ gospođe Sladović. Predavanje se zapravo sastojalo od dva djela – diskusije o zapošljavanju mladih općenito te o zapošljavanju mladih, stažiranju u institucijama EU. Pesimizam sudionika je ovdje bio najveći iako su kolegica i predavačica su pokušali odvesti diskusiju u jedan drugačiji (pozitivniji) vid teme. Drugi dio predavanja je uistinu bio koristan budući da smo dobili potrebne informacije o procesu zapošljavanja, kvalifikacijama, uvjetima, testiranju i plaći.

Prvo jutarnje predavanje u četvrtak, a ujedno i posljednje predavanje u Termama održao je Ulrich Kleppmann, predstavnik Zaklade Hanns Seidel za Mađarsku, Hrvatsku i Slovačku pod nazivom „Crisis within the Eurozone“. Jedino predavanje na engleskom jeziku je bilo jako zanimljivo, dinamično i interaktivno obrađivajući pitanje nalazimo li se u krizi eurozone, krizi eura ili krizi Europske unije.

Uslijedilo je pakiranje te odlazak u Krapinu u Pučko otvoreno učilište gdje nam je Karolina Barilar iz Zagorske razvoje agencije dala prikaz rada agencije, prijavljenih projekat i dodjeljenih financijskih sredstava iz EU fondova. Poslije ručka sudjelovali smo u vođenom obilasku Muzeja krapinskih neandertalaca. Svima preporučujem posjet muzeju koji je, prema mom skromnom mišljenju, jedan od najbolji u Hrvatskoj.

Umjesto zaključka

Iako vam možda sva predavanja neće biti zanimljiva, uistinu je korisno sudjelovati na takvoj vrsti seminara. Proširit ćete vidike slušajući mišljenja i pitanja drugih studenata, stvoriti nova poznanstva, započeti neke stvari promatrati bez pravničkih uvjetovanih refleksa, ali i zabaviti se.